

ΕΝΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ –ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟ 5ο ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΗΔ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΗΣ 18^{ης} ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

ΤΙΤΛΟΣ: ΠΕΡΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΙΣΟΤΙΜΙΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Αναφερόμαστε στο θέμα της ακαδημαϊκής ισοδυναμίας για πρόσβαση στην αγορά εργασίας σύμφωνα με το Ν/Σ του 5^{ου} θέματος της σημερινής ΗΔ και βρίσκουμε την ευκαιρία να προβούμε σε σχετικές διαπιστώσεις, σχόλια αλλά και σε προτάσεις, εξειδικεύοντας στα επαγγέλματα των μηχανικών:

1.0 Διαπιστώσεις:

- Οι διατάξεις του Ν/Σ είναι εκτός του πνεύματος και του γράμματος της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 36/2005 ΕΕ όπως ισχύει. Και τούτο είναι εξαιρετικά λυπηρό. Δεν είναι δυνατόν να παρακάμπτονται οι ρυθμίσεις της Οδηγίας που αναφέρονται σε αμοιβαία αναγνώριση μεταξύ των κρατών μελών εξατομικευμένων επαγγελματικών και όχι αποκλειστικά ακαδημαϊκών προσόντων ενδιαφερομένων, απαιτούμενων για την άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος νομοθετικά ρυθμιζόμενου. Ο αόριστος και ανεδαφικός όρος “Ακαδημαϊκή Ισοδυναμία για πρόσβαση στην αγορά εργασίας” δεν υφίσταται στην Οδηγία και οι σχετικές ρυθμίσεις του Ν/Σ απλά επιβεβαιώνουν την προσπάθεια διατήρησης των υφιστάμενων στρεβλώσεων του θεσμικού πλαισίου, που αφορά στην άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού στη χώρα μας.
- Σύμφωνα με την τράπεζα δεδομένων για τα ρυθμιζόμενα επαγγέλματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Regulated Professions Database), οι νομοθετικές ρυθμίσεις για τα διάφορα επαγγέλματα διακρίνονται σε ρυθμίσεις για κατοχύρωση μόνον του τίτλου ή σε κατοχύρωση μόνον της συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας ή σε κατοχύρωση συγχρόνως του τίτλου και της επαγγελματικής δραστηριότητας. Θεωρούμε αυτονόητο ότι οι διακρίσεις αυτές πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε νομοθετική ρύθμιση που αναφέρεται σε πρόσβαση η/και άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων και βέβαια να ισχύουν για όλους τους μηχανικούς των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Σύμφωνα με το Άρθρο 59 της Οδηγίας 36/2005 όπως ισχύει (και Άρθρο 59ε του ΠΔ 38/2010 όπως ισχύει) με τίτλο «Διαφάνεια», έπρεπε η χώρα να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή κατάλογο των υφιστάμενων νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων, στον οποίο να προσδιορίζονται οι δραστηριότητες που καλύπτονται από κάθε επάγγελμα και κατάλογο νομοθετικά ρυθμιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης με ειδική διάρθρωση όπως αναφέρεται στο Άρθρο 11 στοιχείο (γ) σημείο (ii) της Οδηγίας στην Ελληνική επικράτεια.
Η χώρα μας έστειλε κατάλογο με τους τίτλους 154 ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων, αλλά χωρίς καμία άλλη αναφορά στις δεσμεύσεις που απορρέουν από το ψηφισμένο άρθρο 59ε του ΠΔ 38/2010 “Περί Διαφάνειας”
Ο μύθος δειλοί ότι η Ελληνική Πολιτεία αρνείται να προσαρμοσθεί στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία για το θέμα της πρόσβασης και της άσκησης νομοθετικά ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων και το γεγονός αυτό δεν προκαλεί μόνον τη λύπη

μας αλλά και τη λύπη των αξιωματούχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που σε ανακοινώσεις τους (Reports) για την υλοποίηση της Οδηγίας 36/2005 στα διάφορα Κράτη Μέλη, επισημαίνουν την άρνηση της χώρας μας να ανταποκριθεί σε δεσμεύσεις της Οδηγίας για συνεργασία με την Επιτροπή στο θέμα της αμοιβαίας αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων.

Διερωτώμεθα δεν υπάρχει μεταξύ των αξιωματούχων ένας χριστιανός για να αναφωνήσει: Επιτέλους γιατί να παρακάμπτουμε τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και έως πότε θα ταλαιπωρούμε τους πολίτες της χώρας μας και ιδιαίτερα τη νέα γενιά με τις διατηρούμενες στρεβλώσεις στο θέμα της αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων για την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων???

- Αν κάποιος προσπαθούσε να εντάξει την επιχειρούμενη από το Ν/Σ ακαδημαϊκή ισοδυναμία για πρόσβαση στην αγορά εργασίας και άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων μηχανικών, στις ρυθμίσεις της Οδηγίας θα διαπίστωνε:
 - ✓ Οι ρυθμίσεις του Ν/Σ θα μπορούσαν να εμπίπτουν στα Άρθρα του Κεφαλαίου IIIα της Οδηγίας με τίτλο: “Αυτόματη αναγνώριση βάσει κοινών αρχών εκπαίδευσης”. Όμως τούτο δεν είναι δυνατόν, διότι δεν ισχύουν οι προϋποθέσεις αυτών των Άρθρων και ειδικότερα οι αντίστοιχοι Ακαδημαϊκοί Τίτλοι των μηχανικών της χώρας μας (πλην Αρχιτεκτόνων) δεν συνδέονται όπως θα έπρεπε, με την άσκηση νομοθετικά ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων τουλάχιστον στο 1/3 των Κρατών μελών της Ένωσης, όπως τούτο προκύπτει με απλή περιήγηση στη τράπεζα δεδομένων της ΕΕ.
 - ✓ Δεν γνωρίζουν τα Άρθρα του Κεφαλαίου IIIα της Οδηγίας, οι συντάκτες του Ν/Σ, ούτε τι προκύπτει από την τράπεζα δεδομένων της ΕΕ?
Θα υπάρξουν άραγε κάποιοι Βουλευτές που θα αξιολογήσουν τις προωθούμενες ρυθμίσεις του Ν/Σ για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες?
- Πέραν από τα προηγούμενα σημειώνουμε για τις ρυθμίσεις του Ν/Σ:
 - ✓ Η διάκριση των κύκλων σπουδών για ακαδημαϊκή αναγνώριση και ορθά των τίτλων σπουδών, δεν προσφέρεται και δεν παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης στην αγορά εργασίας αποφοίτων διαφορετικών κύκλων σπουδών σύμφωνα με την Οδηγία, στο μέτρο που αξιολογούνται αποκλειστικά ακαδημαϊκά και όχι επαγγελματικά προσόντα. Η πρόβλεψη για αντισταθμιστικά μέτρα στην περίπτωση αυτή ουδέν κατά τη γνώμη μας προσφέρει. Δεν δίνεται επομένως λύση και στο επί δεκαετίες πρόβλημα αναγνώρισης του ρόλου των ΤΕΙ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ομού με τους αντίστοιχους αποφοίτους Ευρωπαϊκών ιδρυμάτων τυπικής ανώτερης εκπαίδευσης, όταν μάλιστα σύμφωνα με τις Οδηγίες και τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, έπρεπε να λαμβάνεται τουλάχιστον υπόψη, η μερική αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων για την άσκηση μιας συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας. Και πέραν τούτων όταν επίκειται η εφαρμογή της επαγγελματικής κάρτας για την αμοιβαία αναγνώριση των

επαγγελματικών προσόντων των Ευρωπαίων επαγγελματιών. Ποιό νομίζουν ότι θα είναι το περιεχόμενο της επαγγελματικής κάρτας, οι συντάκτες του Ν/Σ? Μήπως το πρόγραμμα σπουδών!!!

- ✓ Δεν είναι βέβαιο ότι το ΤΕΕ θα συμφωνήσει για την εγγραφή ως μέλος του αποφοίτου του Πανεπιστημίου ή πολυτεχνικής Σχολής με ECTS=240 ή τέσσερα χρόνια φοίτησης, στο μέτρο που έως σήμερα δέχεται ως μέλη του μόνον ισότιμους και αντίστοιχους Ευρωπαϊκούς τίτλους με τους τίτλους των ημεδαπών Ανώτατων Σχολών (Integrated Master) με ECTS 300. Πέραν τούτου πως είναι δυνατόν να διαφοροποιούνται τα κριτήρια εγγραφής στο ΤΕΕ όταν οι ημεδαποί μηχανικοί λαμβάνουν Άδεια άσκησης του επαγγέλματος?

2.0 Προτάσεις:

Αναφερόμαστε στην ανάγκη ορθολογικών ρυθμίσεων του επαγγέλματος του μηχανικού ανώτατης τυπικής εκπαίδευσης και σημειώνουμε σχετικές προτεινόμενες κατευθύνσεις, όπως προκύπτουν από τη διαχρονική ενασχόληση μας με το θέμα και τα διεθνώς κρατούντα:

2.1 Οι ρυθμίσεις πρέπει να αναφέρονται σε αξιολογημένα με διεθνή κριτήρια ακαδημαϊκά προσόντα αλλά και στην ανάγκη απόκτησης εμπειρίας προκειμένου να χορηγηθεί από πιστοποιημένο επαγγελματικό φορέα ο επαγγελματικός τίτλος του διπλ. μηχανικού ή του τεχνολόγου μηχανικού. Η διάκριση των τίτλων προσδιορίζεται από τον προορισμό των κατόχων τους και είναι διεθνώς γνωστό ότι:

Οι διπλωματούχοι μηχανικοί προορίζονται κυρίως για σχεδιασμό και συντονισμό μηχανικών διαφόρων ειδικοτήτων και τρίτων, για την κατασκευή σύνθετων έργων, εξοπλισμού και εγκαταστάσεων αναλαμβάνοντας σχετικό ρίσκο σε περιπτώσεις ανεπάρκειας δεδομένων, ενώ οι τεχνολόγοι μηχανικοί προορίζονται κυρίως για τις εφαρμογές του σχεδιασμού, για την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης εξοπλισμού και εγκαταστάσεων και για την επίβλεψη του έργου των τεχνιτών.

Ως αναλυτικά κείμενα για την αιτιολογία της ως άνω διάκρισης και για τα αντίστοιχα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα αναφέρονται τα εξής:

- Η διάκριση και περιγραφή των επαγγελμάτων σύμφωνα με τη Διεθνή Κατάταξη των επαγγελμάτων ILO/ISLO 2008 του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.
- Τα κείμενα των Βρετανικών Ινστιτούτων για τους τίτλους Engineering Technician (Eng Tech), Incorporated Engineer (IEng), Chartered Engineer (CEng) και ICT Technician (ICT Tech).
- Τις συμφωνίες των μελών του Οργανισμού IEA (International Engineering Alliance) για την αμοιβαία αναγνώριση των ακαδημαϊκών προσόντων και της επαγγελματικής ικανότητας των μηχανικών διαφόρων επιπέδων.
- Η εκ των ουκ άνευ ανάγκη απόκτησης εμπειρίας για την χορήγηση επαγγελματικού τίτλου Ευρωπαίου μηχανικού (με διάκριση θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης) που προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία

Μηχανικών (FEANI) σύμφωνα με τον κανόνα των «Επτά ετών» και ειδικότερα οι απαιτήσεις έχουν ως εξής:

“Ελάχιστη χρονική διάρκεια: Ανώτερης εκπαίδευσης τρία έτη και Εμπειρίας δύο έτη. Επιπροσθέτως επιπλέον είτε δύο έτη εκπαίδευσης, είτε δύο έτη κατάρτισης είτε δύο έτη εμπειρίας”.

Επισημαίνουμε ότι ο κανόνας της FEANI είναι λιγότερο περιοριστικός από ρυθμίσεις του εσωτερικού δικαίου που αναφέρονται σε έτη απαιτούμενης εμπειρίας για την αρχική εγγραφή και την ανέλιξη στα Μητρώα των μελετητών και κατασκευαστών ΔΕ.

Το ΤΕΕ είναι μέλος της FEANI και διερωτώμεθα: Πώς εξηγείται μια ακατανόητη εσωστρέφεια στο θέμα της ρύθμισης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των μηχανικών μας?

2.2 Η διάκριση επαγγελματικών τίτλων προβλέπεται από την Οδηγία 36/2005 όπως ισχύει και η σχετική παράγραφος 2 του Άρθρου 3 θα μπορούσε να επιλύσει χρόνια προβλήματα μεταξύ των διπλ. μηχανικών και των πτυχιούχων μηχανικών ΤΕΙ με την κατάλληλη οργάνωση και λειτουργία του ΤΕΕ για την απονομή των τίτλων μετά σχετική ενημέρωση και έγκριση της ΕΕ. Και τούτο διότι σύμφωνα με την Οδηγία “Εξομοιώνεται προς νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα, το επάγγελμα που ασκείται από τα μέλη τ ένωσης και οργάνωσης του Παραρτήματος Ι’”. Όμως:

- Με το ΠΔ 51/2017 δεν μεταφέρθηκε αυτούσια η παρ. 2 του Άρθρου 3 της οδηγίας και διαγράφηκε η επιβαλλόμενη ενημέρωση και έγκριση από την ΕΕ για το ρόλο του ΤΕΕ, δηλαδή για την εξομοίωση προς νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα του επαγγέλματος των μελών του.
- Πέραν της παρ. 2 του Άρθρου 3 της Οδηγίας 36/2005 δεν υφίσταται κατά τη γνώμη μας καμία άλλη ρύθμιση της Οδηγίας στην οποία να θεμελιώνεται το Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση του επαγγέλματος των μηχανικών της τυπικής Ανώτατης Εκπαίδευσης στη χώρα μας.

2.3 Στο καυτό ερώτημα πως πρέπει να ρυθμισθεί το θέμα των “Επαγγελματικών δικαιωμάτων” μεταξύ αποφοίτων ΑΕΙ και ΤΕΙ σημειώνουμε:

- Είναι επί τέλους απαραίτητο να εγκαταλειφθεί ο όρος “επαγγελματικά δικαιώματα” και η συζήτηση να αφορά αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων για την άσκηση νομοθετικά ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων για λόγους δημοσίου συμφέροντος.
- Η διάκριση και κατοχύρωση των επαγγελματικών τίτλων των μηχανικών της τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης άνευ σύνδεσης με δραστηριότητες, πρέπει να συνοδεύεται από ορισμούς που θα την αιτιολογούν και προς τούτο εξυπηρετεί η αναφορά σε διεθνώς κρατούντα πρότυπα.
- Από το Άρθρο 16 του Κεφαλαίου II της Οδηγίας 36/2005 ΕΕ, “Αναγνώριση της Επαγγελματικής Πείρας” και το συνδεδεμένο με αυτό Παράρτημα IV προκύπτει ότι για την άσκηση του πλήθους επαγγελματικών δραστηριοτήτων της μεταποίησης, των κατασκευών και των εγκαταστάσεων, αναγνωρίζεται η επαγγελματική πείρα και επικουρικά η σχετική επαγγελματική εκπαίδευση. Σημειώνεται ότι για το πλήθος των ειδικοτήτων των μηχανικών ΑΕΙ και ΤΕΙ μετά απόκτηση της πείρας σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Οδηγίας και σχετικό έλεγχο,

θα υπάρχει διέξοδος για την άσκηση ρυθμιζόμενων επαγγελματικών δραστηριοτήτων, όπως η ανάληψη κατασκευαστικών εργασιών (π.χ. με εγγραφή σε μητρώα) ή εργασιών επίβλεψης και λειτουργίας εγκαταστάσεων της μεταποίησης.

- Για ρυθμιζόμενες δραστηριότητες όσων ασκούν ελεύθεριο επάγγελμα , κρίσιμες για την υγεία και ασφάλεια των πολιτών ή για την προστασία του περιβάλλοντος, απαιτείται η αυστηρή τήρηση Κανονισμών και Προδιαγραφών. Στις περιπτώσεις αυτές και μετά τον κανόνα των «Επτά ετών» της FEANI είναι απαραίτητο να γίνεται αξιολόγηση των επαγγελματικών προσόντων των ενδιαφερομένων από τον επαγγελματικό τους φορέα, να εφαρμόσουν τους Κανονισμούς και τις Προδιαγραφές,.
- Σύμφωνα με τα προηγούμενα θεωρούμε ότι είναι πολύ μικρός ο αριθμός των επαγγελματικών δραστηριοτήτων για αποκλειστική άσκηση τους υπό ορισμένους επαγγελματικούς τίτλους, όπως αντίθετα τούτο ισχύει σήμερα.

Αναγνωρίζουμε τις δυσκολίες για την εφαρμογή των όποιων προτάσεων που θα μεταβάλουν ένα περιοριστικό καθεστώς “επαγγελματικών δικαιωμάτων” σ’ ένα ρυθμιστικό πλαίσιο βασισμένο στην αξιολόγηση επαγγελματικών προσόντων.

Ευελπιστούμε ότι επί τέλους η οργανωμένη πολιτεία θα θέσει τις βάσεις για τη δημιουργία ενός νέου θεσμικού πλαισίου άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού στη χώρα μας με κατάλληλη ιεράρχηση μέτρων και μεταβατικότητα. Προτείνουμε το ΤΕΕ να πρωτοστατήσει στην κατεύθυνση αυτή.

Αθήνα 15/06/2022

Ο εκπρόσωπος της ΕΚΧΜ-ΜΔ

Κ.Κρεμαλής